

امنیت غذایی در ایران تحت تاثیر چالش‌های ساختاری و بحران‌های محیطی قرار دارد

کاهش قدرت خرید از عوامل مهم تهدید امنیت غذایی کشور

تحقق خود کفایی لزوما امنیت غذایی را به دنبال نخواهد داشت

نزدیکی دارد. ناامنی غذایی اثرات اجتماعی و اقتصادی ناگواری در پی خواهد داشت و می‌تواند ثبات و پایداری سرزمین‌ها در معرض نابودی قرار دهد.

خود کفایی از شعار تا واقعیت

پیمان‌آزیزی، کارشناس سیستم‌های کشاورزی پژوهشگر حوزه امنیت غذایی در این باره به «تعادل» می‌گوید: خود کفایی می‌تواند یک واژه زیبا و فریبنده باشد اما اگر بخواهیم واقع‌بینانه‌به آن نگاه کنیم عموماً باعث می‌شود تا کشورهایی که فکر می‌کنند منابع طبیعی در دسترس دارند برای تامین منابع غذایی خود به‌دام آن افتاده و به راحتی این منابع را از دست داده‌و در نهایت به‌هدف‌نهایی خود که همان خود کفایی است دست پیدا نمی‌کنند. استفاده از روش‌های غیر کارشناسی، اصرار بر کارهایی که قبلاً امتحان خورده و شکست خورده و ... می‌تواند باعث بروز این مشکلات در جامعه شود. همان‌طور که ما الآن بعد از گذشت سال‌ها نه تنها در زمینه تامین مواد غذایی به خود کفایی لازم‌نرسیده‌ایم که حتی بسیاری از منابع خود اعم از خاک و آب و... را در این راه هدر داده و نابود کرده‌ایم.

تنش آبی در اکثر مناطق ایران

این پژوهشگر در پاسخ به این سوال که با توجه به شرایط در حال حاضر وضعیت امنیت غذایی در کشور ما چگونه است، اظهار می‌دارد: در ایران داستان پیچیده‌تر است. ایران در وضعیت جدی‌تر و بحرانی‌تری قرار گرفته‌است. وقتی به نقشه ایران که در این باره تهیه شده نگاه می‌شود، می‌بینیم که عمده منابع آب در وضعیت بحرانی یا بسیار بحرانی در حوزه تنش آبی هستند، مثل اسفهان، کرمان، فارس، کهگیلویه و بویراحمد، سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی. آیزدی ادامه می‌دهد: در واقع کل نیمه شرقی ایران در تنش آبی هستند در نیمه غربی هم مثل آذربایجان شرقی و غربی، اردبیل، زنجان و ایلام هم دچار تنش آبی هستند. در تعداد محدودی از استان‌های شمال غربی کشور مثل کردستان، کرمانشاه و همدان تنش آبی

امنیت غذایی چیست؟

سازمان ملل امنیت غذایی را دسترسی همه مردم به غذای کافی در تمام اوقات برای داشتن یک جسم سالم می‌داند.

طبق این تعریف، موجود بودن غذا، دسترسی به غذا و

پایداری در دریافت غذا سه کن اصلی می‌باشند. یعنی سه

مولفه مهم در امنیت غذایی داریم: ماده غذایی باید خوب

به اندازه کافی و در دسترس باشد یعنی یک خانواده باید

به اندازه نیاز بتواند مواد غذایی تهیه کند این مکانیزم هم

پایدار باشد، یعنی به خاطر پاره‌پاره‌منابع از آن قیمت نباشد

بلکه به گونه‌ای باشد که در بلندمدت تولید و در دسترس

بودن آن تضمین شود. به هر حال تحقق امنیت غذایی

یکی از بنیادی‌ترین ملزومات جمع‌ای سالم است. از سوی

دیگر، امنیت غذایی با رشد و توسعه اقتصادی نیز پیوند

روی خط خبر

انهدام باند سارقان منزل با اعتراف به ۱۷ فقره سرقت

فنی و اطلاعاتی و حضور به‌موقع در محل‌های سرقت و همچنین بازجویی تخصصی از شکات و جمع‌آوری مستندات و تجمیع اطلاعاتی، سه سارق با هویت معلوم که همگی از سارقان بنام و حرفه‌ای بودند شناسایی شدند. رییس مرکز عملیات ویژه پلیس آگاهی فرجا با بیان اینکه کار آگاهان سر کرده باندا را طی یک عملیات غافلگیرانه دستگیر کردند، گفت: پلیس در بازرسی از مخفیگاه وی مقادیر زیادی اموال مسروقه خانگی و اموال صنعتی به همراه مدارک

۵ تا ۷ در صد دانش آموزان پایه نهم، به دهم نمی‌روند

مدیر کل دفتر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش وزارت آموزش پرورش با بیان اینکه به‌طور میانگین در سال‌های مختلف بین ۵ تا ۷ درصد دانش آموزان پایه نهم به دهم آیند، گفت: ۹۰۰ ساعته هر مدرسه برای پایه نهم آموزش رشته‌های ۹۰۰ ساعته در هنرستان‌ها با یک سال کمتر یا کاهش ساعت تدریس و ساعت برنامه هفتگی کمتر، بچه‌ها جذب رشته‌ها شوند و در مدرسه بمانند. عباس بیات با بیان اینکه موضوع بازماندگان از تحصیل یکی از بندهای برنامه هفتم توسعه است که در آن برنامه درسی خاص برای برگرداندن دانش آموزان به تحصیل در حال انجام است، گفت: یکی از رویکردهای جدی بحث مهارت آموزی است

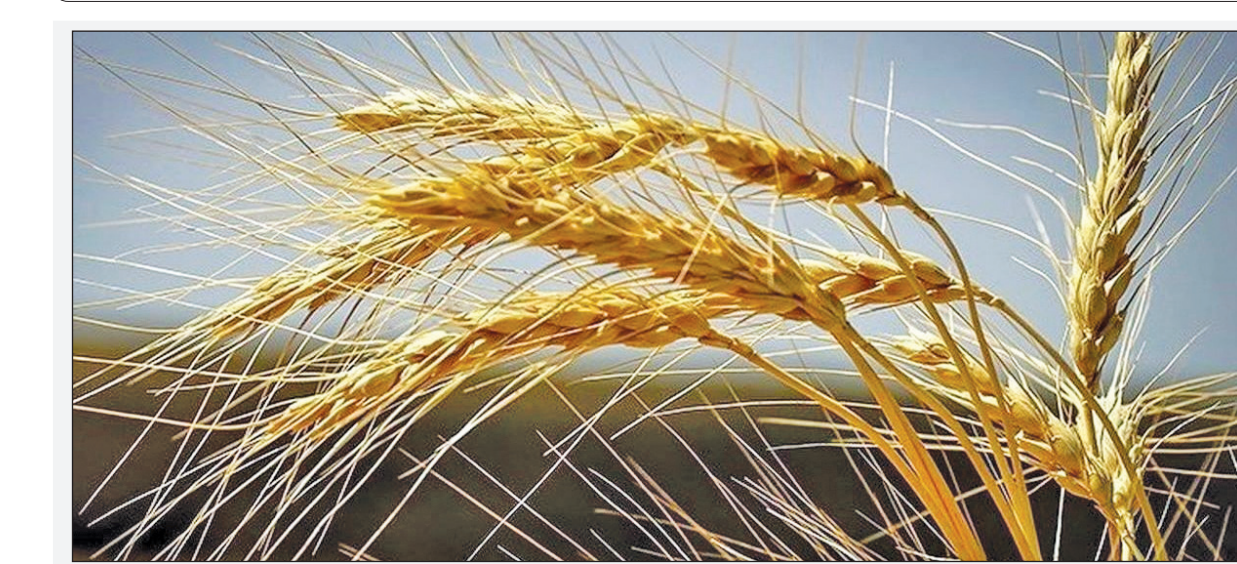
معاون بهداشتت وزارت بهداشت، و درمان و آموزش پزشکی از ابتدای راه‌انرژی مراکز منتخب در حوزه پیشگیری از اعتیاد خبر داد و گفت: آموزش مهارت‌های بهداشتی در مدارس موجب کاهش آسیب‌ها در دوران بزرگسالی می‌شود. علیرضا ریسی در افتتاحیه هفدهمین کنگره دانش اعتیاد در مرکز همایش‌های بین‌المللی رازی دانشگاه علوم پزشکی ایران، با اشاره به وضعیت نابسامان در حوزه پیشگیری از اعتیاد و نیاز به تلاش بیشتر در این زمینه، گفت: ظرفیت بزرگی یعنی ۳۵ هزار خانه، مرکز بهداشت یا پایگاه سلامت در کشور داریم که می‌تواند در این زمینه، نقش موثری ایفا کند. وی

سرپرست اداره کل فرآورده‌های طبیعی، سنتی و مکمل سازمان غذا و دارو از تشدید نظارت‌ها بر تولید، توزیع و فروش مکمل‌های ورزشی و تغذیه‌ای خبر داد. علی صفا، سرپرست اداره کل فرآورده‌های طبیعی، سنتی و مکمل سازمان غذا و دارو اعلام کرد: این سازمان برای جدیت بیشتری بر فرآیند تولید و عرضه مکمل‌های ورزشی و تغذیه‌ای نظارت خواهد کرد. وی گفت: با توجه

خبر روز

ورود سامانه بارشی جدید به کشور

رییس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا از ورود سامانه بارشی از نوار شمالی کشور در شمال غرب، غرب و افزایش ابر، بارش برف و باران و وزش باد خبر داد. صادق ضیاییان گفت: شنبه در بخش‌هایی از شمال شرق، شرق، استان‌های ساحلی دریای خزر، دامنه‌ها و ارتفاعات البرز شرقی بارش پراکنده پیش‌بینی می‌شود، همچنین در جنوب استان‌های فارس، بوشهر، کرمان و شمال هرمزگان ر گبار پراکنده و وزش باد شدید رخ می‌دهد. او افزود: یکشنبه با ورود سامانه بارشی از جنوب غرب کشور، ابرناکی و بارندگی در غرب، جنوب غرب، جنوب و مناطقی از کرمان و هرمزگان پیش‌بینی می‌شود. همچنین دوشنبه و سه‌شنبه در دامنه‌های جنوبی البرز، نوار شرقی کشور و سواحل دریای خزر بارش باران و برف رخ می‌دهد.

بین استان‌های کشور از نظر سرانه کالری دریافتی وجود دارد و بین ۱۹۸۸ تا ۳۱۹۶۲ کیلوکالری متغیر است. عمادی درباره استان‌های ناامن از نظر غذایی می‌گوید: هرگزمان، کهگیلویه و بویراحمد و سیستان و بلوچستان در گروه استان‌های بسیار ناامن از نظر غذایی قرار دارند. وضعیت این استان‌ها عمدتاً به دلیل خشکسالی شدید، کمبود آب

و فقر زیرساختی چنین است. از استان‌های ناامن می‌توان به خوزستان (عمدتاً به دلیل تنش آبی و آلودگی منابع آب)، کرمان (به دلیل کاهش منابع آب زیرزمینی) و ایلام و بوشهر (به دلیل وابستگی به کشاورزی سنتی و آسیب‌پذیری در برابر تغییرات اقلیمی) اشاره کرد. او ادامه می‌دهد: ضعف اقتصاد ملی در کسب به مناطق محروم ایران و اثرات تغییرات اقلیمی وضعیت را وخیم‌تر کرده است. سیستم غذایی ناپایدار موجب تخریب منابع شده است. بهره‌بردارانی مفرط در کنار تخریب منابع نیز سیستم غذا را به‌طور جدی تحت تاثیر قرار می‌دهد و ناامنی و گرسنگی به دنبال دارد. این خرچ‌ه باطل می‌تواند نابودی کامل یک سرزمین و شهر و نداشت ادامه یابد. از سوی دیگر این کارشناس صنعت غذایی می‌افزاید: از نظر تولید و تامین مواد غذایی، ۲۶۶ درصد غلات مورد نیاز ایران، به‌ویژه محصولاتی مانند گندم (۲۲ درصد)، ذرت (۷۱ درصد) و برنج (۵۲ درصد) و همچنین بیش از هشتاد درصد روغن خوراکی مورد نیاز از طریق واردات تامین می‌گردد. این وابستگی هنگام وقوع بحران‌های جهانی مانند شیوع کرونا، جنگ در خاورمیانه، جنگ روسیه و اوکراین و تحریم‌های شدید بین‌المللی امنیت غذایی کشور را تهدید می‌کند.

دسترسی به امنیت غذایی باشد. ناتوانی مالی از عوامل مهم در گرسنگی و ناامنی غذایی در سطح جهانی است. محمدحسین عمادی در بخش دیگری از سخنان خود به مساله خودکفایی اشاره کرده و می‌گوید: در ۱۰ سال گذشته گفتمان امنیت غذایی به‌مرور جایگزین خودکفایی شده است. اما امکان طرفداران خودکفایی بدون تعریف واضح و مشخصی از این تعریف نشده است. شاخص‌های یناد می‌کنند. واژه خودکفایی هیچ‌گاه به‌صورت دقیق و سیستماتیک تعریف نشده است. شاخص‌های کافی تولید شده باشد، خودکفایی بیان و ممیزی نشده‌اند، به همین دلیل هر فردی در هر زمانی می‌تواند بدون تطبیق با واقعیات زمینهای این واژه را تفسیر به‌رای کند.

امنیت غذایی در گرو قدرت خرید افراد جامعه است

اموینی می‌کند. یکی از شاخص‌های امنیت غذایی توان مالی تامین غذا برای افراد جامعه است. ممکن است در سطح ملی یا محلی غذای کافی تولید شده باشد، اما علی‌رغم دسترسی فیزیکی قدرت خرید گروهی از جامعه برای دستیابی به آن کافی نباشد. در این صورت علی‌رغم وجود غذا و حتی خودکفایی در یک یا چند محصول غذایی، امنیت غذایی حاصل نمی‌شود. عمادی ادامه می‌دهد: با توجه به نقش بازار و اهمیت قیمت محصولات غذایی در جهان کنونی، قدرت خرید جامعه شاید اصلی‌ترین عامل محدودکننده در

تعیین حداقل دستمزد برای سال ۱۴۰۴ نگرانی‌هایی برای کارگران در پی دارد که بعید به نظر می‌رسد برای کارشناسان حوزه روابط کار و متخصصان حوزه اقتصادی مغفول مانده باشد؛ یکی از مهم‌ترین نگرانی‌ها از نتایج تصمیمات شورای عالی کار این است که این‌ها شورابرای تورم سال ۱۴۰۳ ۱۴۰۳، تصمیم‌گیری می‌کند که میانگین کل تورم سال است. این در حالی است که کارگران در سال ۱۴۰۴ مزد دریافت می‌کنند که موج‌تورمی ناشی از افزایش نرخ ارز و افزایش قیمت بسیاری از اقلام تولید داخل و حذف ارز نیما ی تنها در سه‌ماهه پایان سال خود را منکس کرده و معیار خوبی برای تعیین میزان افزایش حداقل مزد در سال آتی نمی‌تواند باشد.

زمان‌ها برای تعیین حداقل دستمزد باید متفاوت باشد

در این رابطه احسان سهرابی (فعال کارگری و عضو پیشین شورای عالی حفاظت فنی) اظهار کرد: با توجه به اینکه قانون کار در شرایط سال ۱۳۶۹ نوشته شده، نیاز به بازنگری در شرایط محیطی پدندهای آن دارد. این تغییرات رخ از تورم و تحولات قیمتی در دهه شصت اندک بوده، ادعا شده است که مزد «همه افزایش حداقل دستمزد بر مبنای تورم سالانه سنجید و سالی یکبار افزایش پیدامی‌کند. اما امروزه که دیگر نرخ تغییرات قیمتی متفاوت است، بهیچ‌ا س که با توجه به تجربه جهانی زمان‌ها برای تعیین حداقل دستمزد باید متفاوت باشد. او افزود: در گذشته این سطح از بی‌انضباطی اقتصادی و پرش قیمت ارز وجود نداشته و قانون کار در این شرایط در بحث شاخص‌های تعیین مزد دقیق بوده است. امروز شورای عالی کار در اجرای آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۶۷ قانون کار این ظرفیت را دارد و می‌تواند جلسه ماهانه برگزار کند و همه‌و چوه مربوط

رویداد

نادیده گرفتن تورم در افزایش دستمزد کارگران را زمین گیر می‌کند

حداقل دستمزد را افزایش داد ولی بر قیمت‌ها و روند آن نظارت نکرد. در چنین شرایطی در حوزه قیمت‌ها نیز شورای عالی کار مثل سندی ملی مبارزه با کرونا حق دارد در امور اضطراری موثر بر زندگی کارگر ورود کند.

به معیشت کارگری را مورد بررسی قرار دهد. سهرابی تصریح کرد در وضعیت موجود که متفاوت از سال ۱۳۶۹ است، بهتر از مزنده یکساله یا حتی شش‌ماهه که به‌طور «فصلی» تصویب شود. با این سطح از بی‌انضباطی مالی و تحولات ساعتی قیمت‌ها که بسیاری از سوپرمارکت‌ها و رستوران‌ها هم مانند صرافی‌ها از تابلو و مایز یک برای تغییر آنی قیمت استفاده می‌کنند و کتابفروشی‌ها و نانوئترین‌های تغییرات قیمت تروی فروشند، در تماس می‌کنند و گاه برای فروش تخم‌مرغ فروشنده در تماس با یکتکای قیمت راه‌به خریدار اعلام می‌کند. در چنین شرایطی هر کشور دیگری بوده، قیمت حداقل دستمزد را به‌صورت فصلی تعیین می‌کرد، چنان‌که در ترکیه و آرژانتین نیز مدتی به این‌نحو بازار کار مدیریت شد.

نادیده گرفتن افزایش قیمت‌ها در تعیین دستمزد

این فعال کارگری ادامه داد: در شرایطی که صدها قلم دارویی بین ۱۰۰ تا ۴۰۰ درصد افزایش قیمت داشتند و این تغییرات نقشی در تعیین دستمزد سال آتی نبود. ندارد. ما درباره کل سالی مزد تعیین می‌کنیم که هنوز نمی‌دانیم هفته نخست پس از عید چه اتفاقی می‌افتد و آیا روند افزایش نرخ ارز صعودی می‌ماند یا در قیمت حامل‌های انرژی و سوخت جهشی رخ می‌دهد. در چنین شرایطی چرایشوایم با مبنای قرار دادن کل سالی که نیمه نخست آن فاقد بسیاری از التهابات بوده، کل دستمزد سال آینده را - که از هم‌کنون مشخص است آستان تلاطمات اقتصادی است- تعیین کنیم؟ عضو پیشین شورای عالی حفاظت فنی تاکید کرد: در سال‌های اخیر ثابت شده که کارگران تنها یک‌ماه اول سال توانستند با حفظ قدرت خرید خود در ابتدای سال از دریافت حقوق خود استفاده کنند و رنج کمتری ببرند. بلقی سال چنان در فقدان نظارت دولت همه قیمت‌ها توسط کارفرمایان جابه‌جا می‌شود که بدون تاثیر مزد در تورم نیز حجم بیشتری از ارزش پول کارگران از بین می‌رود. نمی‌توان